

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

09.12.2024. Nr.

Uz 2024. Nr.

SIA "AAA"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis SIA "AAA", reģistrācijas Nr. (turpmāk – iesniedzējs), 2024. gada iesniegumu Nr. par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Gatavojoties 2024. gada beigām, iesniedzējs plāno pieņemt gāzi ar tankkuģiem. Lielākā gāzes daļa tiek saņemta no ASV uz muitas noliktavu, kurā pastāv iespēja nolieta no tankkuģa uz dzelzceļa vagoniem gāzi, uzglabāt uz sliedēm muitas noliktavas teritorijā. Dažreiz iesniedzējs plāno saņemt gāzi no ES no akcīzes noliktavas pēc pavaddokumenta (e-AD) sistēmā. Ņemot vērā, ka iesniedzēja akcīzes preču noliktavā ir ierobežots tvertņu skaits, uz kuriem ir atļauts pārkraut gāzi no tankkuģa, ir nepieciešams organizēt akcīzes preces ar nenoslēgtu pavaddokumentu (e-AD) sistēmā īslaicīgu pārvietošanu no tankkuģa uz dzelzceļa vagoniem un tās novietot uz sliedēm muitas noliktavas teritorijā.

Lai pareizi organizētu darba procesus un noformētu dokumentus atbilstoši LR normatīvo aktu normām, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 9.nodaļas "Uzziņa par savām tiesībām" (98.- 101.pants), iesniedzējs lūdz sniegt rakstveida uzziņu, vai iesniedzējs ir tiesīgs izpildīt zemāk uzskaitītās darbības, lai novietotu iepildītu dzelzceļa vagonos/gāzes vedējos muitas preču noliktavas teritorijā akcīzes precī - sašķidrinātās naftas gāzi ar nenoslēgtu pavaddokumentu (e-AD) sistēmā, un proti:

1) Iesniedzējs, veicot akcīzes preces pārkraušanu no tankkuģa uz dzelzceļa vagoniem/gāzes vedējos, nenoslēdzot pavaddokumentu (e-AD) sistēmā, noformēs procedūru transportlīdzekļa maiņu. Minētās darbības notiek akcīzes preču noliktavas teritorijā.

2) Pēc tam iesniedzējs ir tiesīgs novietot iepildītu dzelzceļa vagonos/gāzes vedējos akcīzes precī sašķidrinātās naftas gāzi ar nenoslēgtu pavaddokumentu (e-AD) sistēmā muitas preču noliktavas teritorijā uz laiku līdz 3 mēnešiem. Iesniedzējs organizēs minētās akcīzes preces uzskaiti muitas noliktavā. Prece tiek uzskatīta, ka tā atrodas ceļā uz gala punktu. Vai Sabiedrībai jāziņo Muitas pārvaldei par minētām darbībām, noformējot kādu no muitas procedūrām?

3) Pēc nepieciešamības un akcīzes noliktavas tvertnes atbrīvošanas iesniedzējs ir tiesīgs pārvietot precī no muitas noliktavas uz akcīzes preču noliktavu, noslēdzot pavaddokumentu (e-AD) sistēmā.

4) Gadījumā, ja gāze ar tankkuģi tiek pārvietota no muitas noliktavas (ASV, trešām valstīm) uz iesniedzēja muitas noliktavu, iesniedzējs ir tiesīgs nolieta no tankkuģa uz dzelzceļa vagoniem gāzi novietot uz dzelzceļa sliedēm muitas noliktavas teritorijā? Un kādas no muitas procedūrām ir piemērojamas šīm darbībām? Vai minētām darbībām (gāzes noliešanai no tankkuģa uz dzelzceļa vagoniem un tās novietošanai uz dzelzceļa sliedēm muitas noliktavas teritorijā) jāsaņem papildu atļauja?

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot iesniedzēja iesniegumā ietverto faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

1. Saskaņā ar Padomes 2019. gada 19. decembra direktīvas (ES) 2020/262, ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (pārstrādāta redakcija), 20. panta 1. punktu akcīzes preču pārvietošanu uzskata par veiktu atliktās nodokļa maksāšanas režīmā tikai tad, ja pārvietošanā izmanto elektronisko administratīvo dokumentu, kas apstrādāts saskaņā ar 2. un 3. punktu. Padomes 2019. gada 19. decembra direktīvas (ES) 2020/262, ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (pārstrādāta redakcija) 20. panta 2. punkts nosaka, ka šā panta 1. punkta īstenošanas nolūkos nosūtītājs iesniedz nosūtītājas dalībvalsts kompetentajām iestādēm elektroniska administratīvā dokumenta projektu, izmantojot datorizētu sistēmu, kas minēta Lēmuma (ES) 2020/263 1. pantā ("datorizēta sistēma").

Ievērojot minēto, elektronisko administratīvo dokumentu (e-AD) noformē akcīzes preču nosūtītājs un iesniedzējs nevar datorizētajā sistēmā (EMCS) veikt cita komersanta noformētajam elektroniskajam administratīvajam dokumentam (e-AD) transportlīdzekļa maiņu. Akcīzes preču apriti regulējošie normatīvie akti neierobežo iesniedzēja tiesības veikt akcīzes preču pārkraušanu no tankkuģa uz dzelzceļa vagoniem/gāzes vedējos, kamēr notiek akcīzes preču pārvietošana atliktās nodokļa maksāšanas režīmā ar nenoslēgtu elektronisko administratīvo dokumentu (e-AD).

2. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (turpmāk – Savienības Muitas kodekss), 237. panta 3. punktu, ja ir ekonomiska vajadzība un ja netiks traucēta muitas uzraudzība, muitas dienesti var atļaut Savienības preču uzglabāšanu muitas noliktavā. Nav uzskatāms, ka minētajām precēm piemērota muitas noliktavas procedūra.

Atbilstoši Komisijas 2015. gada 28. jūlija Deleģētās regulas (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, 177. panta 1. punktam, ja vienā muitas noliktavā kopā uzglabā gan Savienības preces, gan ārpus Savienības preces un ja konkrētu preču statusu jebkurā brīdī nav iespējams noteikt vai ja tas būtu iespējams vien ar nesamērīgām izmaksām (uzglabāšana kopā), tad Kodeksa 211. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajā atļaujā ietver nosacījumu, ka ikviens preču veids, muitas statuss un attiecīgā gadījumā ikviena preču izcelsme ir jānošķir preču uzskaitē.

SIA "AAA" ir spēkā esoša atļauja muitas noliktavas turēšanai (turpmāk – muitas noliktavas atļauja). Atbilstoši muitas noliktavas atļaujā norādītajam iesniedzējs visā muitas noliktavā, t. sk. uz dzelzceļa pievedceļiem, drīkst uzglabāt gan ārpus Savienības, gan Savienības preču muitas statusa rūpniecības preces, arī sašķidrināto naftas gāzi, uzskaiti veicot preču uzskaites programmā "1C:Tirdzniecība un vadība".

Ievērojot minēto, Savienības preču ievietošanai un uzglabāšanai muitas noliktavā muitas procedūras nav jāpiemēro, bet jākārtos noteiktās preču uzskaites nodrošināšanas formalitātes. Tādējādi iesniedzējs iepildītu dzelzceļa vagonos/gāzes vedējos sašķidrināto naftas gāzi ar nenoslēgtu elektronisko administratīvo dokumentu (e-AD) var uzglabāt iesniegumā minētos trīs mēnešus muitas preču noliktavā, veicot preču uzskaites nodrošināšanas formalitātes.

3. Akcīzes preču apriti regulējošie normatīvie akti neierobežo iesniedzēja tiesības pārvietot preci no muitas noliktavas uz akcīzes preču noliktavu ar nenoslēgtu elektronisko administratīvo dokumentu (e-AD).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumu Nr. 662 "Akcīzes preču aprites kārtība" 75. punktu, saņemot akcīzes preces, komersanti pārbauda preču atbilstību sortimentam un daudzumam, kas norādīts piegādes dokumentā, attaisnojuma dokumentā, degvielas piegādes dokumentā, degvielas attaisnojuma dokumentā, pavaddokumentā, elektroniskajā administratīvajā dokumentā, starptautiskajā transporta pavadzīmē vai citos normatīvajos aktos noteiktajos piegādes vai attaisnojuma dokumentos, ar kuriem pārvieto akcīzes preces. Atbilstoši Ministru kabineta 2024. gada 28. maija noteikumu Nr. 307 "Akcīzes preču elektronisko administratīvo dokumentu aprites un kontroles kārtība" 29. punktam akcīzes preču saņēmējs nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc akcīzes preču piegādes dienas iesniedz saņemšanas apliecinājumu, tādējādi apliecinot, ka akcīzes preces ir saņemtas un akcīzes preču pārvietošana atliktajā nodokļa maksāšanas režīmā ir pabeigta.

Ievērojot minēto, saņemot sašķidrināto naftas gāzi akcīzes preču noliktavā, iesniedzējs pārbauda preču atbilstību sortimentam un daudzumam, kas norādīts elektroniskajā administratīvajā dokumentā (e-AD) un nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc akcīzes preču piegādes dienas iesniedz saņemšanas apliecinājumu datorizētajā sistēmā (EMCS), tādējādi apliecinot, ka akcīzes preces ir saņemtas un akcīzes preču pārvietošana atliktajā nodokļa maksāšanas režīmā ir pabeigta.

4. Savienības Muitas kodeksa 158. panta 1. punkts nosaka, ka visas preces, kurām paredzēts piemērot kādu muitas procedūru, izņemot brīvās zonas procedūru, iekļauj konkrētajai procedūrai atbilstīgā muitas deklarācijā. Atbilstoši Savienības Muitas kodeksa 214. panta 1. punktam, izņemot tranzīta procedūru vai gadījumus, kad noteikts citādi, atļaujas turētājs, procedūras izmantotājs un visas personas, kas veic darbības, kuras ietver preču uzglabāšanu, apstrādi vai pārstrādi vai preču pirkšanu vai pārdošanu brīvajās zonās, veic attiecīgu uzskaiti muitas dienestu apstiprinātā veidā. Uzskaitē ietilpst informācija un dati, kas ļauj muitas dienestiem uzraudzīt attiecīgo procedūru, jo īpaši attiecībā uz preču, kam šī procedūra ir piemērota, identifikāciju, muitas statusu un pārvietošanu.

Atbilstoši Savienības Muitas kodeksa 238. panta 1. punktam preces uzglabāšanas procedūrā var atrasties neierobežoti ilgu laiku.

Ievērojot minēto, kā arī muitas noliktavas atļaujā noteikto, preces var uzglabāt visā muitas noliktavas teritorijā, tai skaitā uz sliedēm (dzelzceļa pievedceļiem), neierobežoti ilgu laiku, ārpussavienības preču uzglabāšanai muitas noliktavā piemērojot muitas procedūru – uzglabāšana muitas noliktavā un veicot preču uzskaiti.

Minētām darbībām (gāzes noliešanai no tankkuģa uz dzelzceļa vagoniem un tās novietošanai uz dzelzceļa sliedēm muitas noliktavas teritorijā) nav jāsaņem papildu atļauja.

Savienības Muitas kodeksa 215. panta 1. punkts nosaka, ka gadījumos, kas nav tranzīta procedūra, un neskarot 254. pantu, īpašā procedūra ir pabeigta, kad precēm, kurām bijusi piemērota šī procedūra, vai pārstrādes produktiem tiek piemērota nākamā muitas procedūra, tie ir izvesti no Savienības muitas teritorijas vai iznīcināti, neatstājot pārpalikumus, vai kad no tiem atsakās par labu valstij saskaņā ar 199. pantu. Lai noslēgtu muitas procedūru – uzglabāšana muitas noliktavā, un pārvietotu ārpussavienības preces no muitas noliktavas uz speciālajā atļaujā (licencē) akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai norādīto vietu, jāpiemēro muitas procedūra 45 “Preču laišana brīvā apgrozībā un daļēja nodošana patēriņam, iekasējot PVN vai akcīzes nodokļus, un novietošana noliktavā, kas nav muitas noliktava” un jānoņem preces no muitas noliktavas uzskaites.

Atbilstoši likuma “Par akcīzes nodokli” 1. panta otrās daļas 16. punktam reģistrēts nosūtītājs ir persona, kurai ir tiesības tikai nosūtīt alkoholiskos dzērienus, tabakas izstrādājumus vai naftas produktus, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, kad tos laiž brīvā apgrozībā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu 201. pantu, akcīzes preču noliktavai Latvijas Republikā vai citā dalībvalstī, reģistrētam saņēmējam Latvijas Republikā vai citā dalībvalstī, īslaicīgi reģistrētam saņēmējam Latvijas Republikā vai citā dalībvalstī.

Likuma “Par akcīzes nodokli” 25. panta pirmās daļas 1. punktā noteikts, ka reģistrēts nosūtītājs atlikto nodokļa maksāšanu piemēro akcīzes precēm, kuras pārvieto uz akcīzes preču noliktavu Latvijas Republikā.

Ievērojot minēto, iesniedzējam kā reģistrētam nosūtītājam ir tiesības laist sašķidrināto naftas gāzi brīvā apgrozībā Latvijas Republikā un pārvietot to uz savu akcīzes preču noliktavu, piemērojot atliktās akcīzes nodokļa maksāšanas režīmu.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Padomes 2019. gada 19. decembra direktīvas (ES) 2020/262, ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (pārstrādāta redakcija) 20. panta 1. un 2. punkts; Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 158. panta 1. punkts, 214. panta 1. punkts, 215. panta 1. punkts, 237. panta 3. punkts, 238. panta 1. punkts; Komisijas 2015. gada 28. jūlija Deleģētās regulas (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, 177. panta 1. punkts; likuma “Par akcīzes nodokli” 1. panta otrās daļas 16. punkts, 25. panta pirmās daļas 1. punkts; Ministru kabineta 2024. gada 28. maija noteikumu Nr. 307 “Akcīzes preču elektronisko administratīvo dokumentu aprites un kontroles kārtība” 29. punkts; Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumu Nr. 662 “Akcīzes preču aprites kārtība” 75. punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Roķe